

Pabo deeltijd

Driejarig traject (B-klas)

semesterrationales en moduleoverzicht

Inhoud

1. Blended leren en werken met leeruitkomsten
2. Doorlopende lijn in werkplekleren
3. Overzicht van het driejarige traject
4. Semesterrationales en moduleoverzichten
 - Semester 1 – Fase A: basis leggen en starten in WPL A2
 - Semester 2 – Fase A: pedagogisch handelen en doorgroeien naar WPL B1
 - Semester 3 – Fase B: vakdidactisch verdiepen en meer verantwoordelijkheid nemen
 - Semester 4 – Fase B: inclusiever handelen en doorgroeien naar WPL C1
 - Semester 5 – Fase C: leeftijdspecialisatie en kennisbasis
 - Semester 6 – Fase D: vakprofilering, onderwijsmanifest en startbekwaam handelen

1. Blended leren en werken met leeruitkomsten

De pabo deeltijd is opgebouwd vanuit blended leren: je leert op de opleiding, op je stageschool en thuis. De bijeenkomsten op de opleiding zijn bedoeld voor verdieping, uitwisseling en doelbewuste oefening. De voorbereiding en verwerking doe je grotendeels thuis en in de stage. De didactische routekaarten per module op Brightspace helpen je om per module zicht te houden op voorbereiding, bijeenkomst, verwerking en toetsing.

Een belangrijk uitgangspunt is het werken met leeruitkomsten. Modules zijn uitgewerkt in leeruitkomsten en succescriteria. De uitgeschreven leeruitkomsten en succescriteria van de modules vind je op de Brightspacepagina van de module. Er zijn twee manieren om een leeruitkomst aan te tonen:

Door het maken van de door de opleiding ontwikkelde toetsing

Elke module sluit je af met een toets. Dit kan een portfolio, presentatie, werkstuk, digitale toets of een schriftelijke toets zijn. In Brightspace staat per module beschreven hoe de toetsing is opgebouwd en hoe voorbereiding, bijeenkomst en verwerking met elkaar samenhangen.

Door het laten valideren van zelfgekozen beroepsproducten

Als je de leeruitkomsten en de bijbehorende succescriteria/prestatie-indicatoren op een andere wijze wil aantonen dan met de toets die de opleiding biedt, kun je kiezen voor een persoonlijke leerroute. Je kunt in dat geval delen van leeruitkomsten aantonen op basis van beroepsproducten. Onder beroepsproducten worden diensten of producten verstaan die een professional moet kunnen leveren in het uitoefenen van zijn beroep. Dit heet validering.

Als je tijdens de opleiding de leeruitkomst op een andere wijze wil aantonen, dus niet via een onderwijseenheid uit de reguliere opleiding, dan kun je kiezen voor deze persoonlijke leerroute. Die route bespreek je vooraf met de docent die de betreffende leereenheid verzorgt. Hiervoor maak je een plan van aanpak (zie format in Brightspace bij het kopje curriculumoverstijgend). Het plan van aanpak bespreek je altijd vooraf met de docent van de module.

In Brightspace bij het kopje 'curriculumoverstijgend' en dan het item 'Valideren & vrijstelling van onderwijseenheden' kun je precies nalezen welke wegen je moet bewandelen om via deze route de leeruitkomsten aan te tonen. Werkplekleren, KP/PPO, het onderwijsmanifest en de kennisbasistoetsen komen hiervoor niet in aanmerking.

2. Doorlopende lijn in werkplekleren

Werkplekleren vormt ook in het driejarige traject de rode draad. Je start in WPL A2 en doorloopt vervolgens B1, B2, C1, C2 en D. De verantwoordelijkheden nemen per fase toe: van zelfstandiger lesgeven naar het verzorgen van dagdelen, specialiseren en uiteindelijk startbekwaam handelen.

Fase	Focus	Richtlijn voor werkplekleren
A2	Zelfstandiger lesgeven in een andere bouw	2 à 3 onderwijsactiviteiten of lessen per stagedag; lessen worden gevarieerder en krijgen meer verdieping; methodelessen aanpassen of uitbreiden; je maakt ook gebruik van de lesvoorbereidingsformulieren voor een meer leerkrachtgestuurde of meer leerlinggerichte les.
B1	Verder bekwaam en een dagdeel verzorgen	Twee/drie onderwijsactiviteiten of combilessen; rekening houden met verschillen; verschillende didactische modellen gebruiken; verdiepen in leerlingvolgsystemen; regelmatig een dagdeel onderwijs verzorgen.
B2	Meer verantwoordelijkheid voor organisatie en onderwijs	Drie/vier onderwijsactiviteiten of combilessen; vaker dagdelen verzorgen; bijbehorende werkzaamheden uitvoeren; vak- en vormingsgebieden spreiden; betekenisvolle contexten gebruiken; onderwijs buiten het lokaal en de wereld de school in brengen.
C1	Specialiseren, onderzoeken en profileren	Onderwijs ontwerpen op basis van doelen, leerlingen en context; handelen onderbouwen met theorie en praktijkdata; professionele identiteit verder aanscherpen.
C2	Specialiseren, onderzoeken en profileren	Bewust verdiepen in de gekozen context en onderwijs ontwerpen op basis van doelen, leerlingen en context; handelen onderbouwen met theorie en praktijkdata; professionele identiteit verder aanscherpen.
D	Afstuderen en startbekwaam handelen	In WPL D neem je veel verantwoordelijkheid voor onderwijs en klassengebeuren. Je verzamelt bewijs voor je onderwijsmanifest, werkt aan een samenhangend professioneel verhaal en laat zien dat je startbekwaam handelt.

3. Overzicht van het driejarige traject

Jaar / fase	Semester	Kern van het semester	Modules
Jaar 1 / fase A	1	Een stevige pabo-basis leggen en direct zelfstandiger leren lesgeven.	Onderwijspedagogiek, sterke taalbasis, inleiding vakdidactiek rekenen, handschrift, OJW A1, WPL A2 + KP/PPO A.
Jaar 1 / fase A	2	Pedagogisch handelen versterken, vakdidactiek verbreden en een dagdeel leren dragen.	Onderwijspedagogiek, taal, hele getallen, OJW A2, beeldende vorming, WPL B1 + KP/PPO A.
Jaar 2 / fase B	3	Onderwijs sterker ontwerpen en verantwoorden en verantwoordelijkheid in de groep vergroten.	Onderwijspedagogiek en digitale geletterdheid, meten/meetkunde, rijke taal, muziek, Engels, WPL B2 + KP/PPO B.
Jaar 2 / fase B	4	Complexere vakdidactiek verbinden aan burgerschap, inclusie en onderzoekend handelen.	Onderwijspedagogiek, breuken/verhoudingen/procenten/kommagetallen, taalonderwijs voor iedereen, OJW B, bewegen en sport, WPL C1 + KP/PPO C.
Jaar 3 / fase C	5	Specialiseren in jonge of oudere kind en handelen op C2-niveau.	Leeftijdsspecialisatie jonge/oudere kind, kennisbasistoetsen, WPL C2 + KP/PPO JK/OK.
Jaar 3 / fase D	6	Een eigen profiel ontwikkelen en de opleiding afronden als startbekwaam leraar.	Vakprofilering (keuze KO/OJW), onderwijsmanifest, WPL D1 + D2.

4. Semesterrationales en moduleoverzichten

Semester 1 – Fase A: basis leggen en starten in WPL A2

In het eerste semester leg je de gemeenschappelijke basis voor het leraarschap. Je verdiept je in leren en lesgeven, taal en rekenen/wiskunde en maakt kennis met de vakdidactiek van handschrift en wereldoriëntatie. Omdat dit traject verkort is, start je in de stage direct in WPL A2: je geeft meerdere onderwijsactiviteiten per stagedag, bereidt die onderbouwd voor en leert lessen aan te passen aan groep en context. KP/PPO helpt je om ervaringen uit de praktijk te verbinden aan je professionele ontwikkeling.

Moduleoverzicht

Modulenaam	Toetsvorm	Opdrachten in de stage / praktijk
Onderwijspedagogiek – Leren en lesgeven	Openboektoets	Verzamel voorbeelden voor je groeidocument pedagogisch-didactisch redeneren.
Taal – Een sterke taalbasis	Digitale toets	Bekijken taalmethode en spellingonderwijs in de eigen stageschool + lesobservatie taalontwikkeld lesgeven.
Rekenen/wiskunde – Inleiding in vakdidactiek	Instructievideo en onderbouwing	Ontwerp en voer een korte rekeninstructie uit en leg deze vast op video.
Handschriftontwikkeling en schrifteducatie	Eindwerkstuk (inclusief portfolio)	Een lesobservatie aanvankelijk schrijven + een les voorbereiden en uitvoeren (in lesvoorbereidingsformulier volgens onderwijsmodel).
OJW A1 – natuur & techniek en aardrijkskunde	Digitale deoltoetsen en lesactiviteit	Voer een lesactiviteit voor natuur & techniek uit en een voor aardrijkskunde.
WPL A2 + KP/PPO A	Stagebeoordeling en presentaties KP/PPO	WPL-doelen en Illustraties KP/PPO

Semester 2 – Fase A: pedagogisch handelen en doorgroeien naar WPL B1

In semester 2 verschuift de aandacht naar bewuster pedagogisch handelen en een breder vakdidactisch repertoire. Je werkt aan groepsprocessen, klassenmanagement en pedagogische tact en verbindt dit aan taal, rekenen, geschiedenis, levensbeschouwing en beeldende vorming. In WPL B1 geef je steeds vaker meerdere lessen achter elkaar en werk je toe naar het verzorgen van een dagdeel. Daarmee groeit de samenhang tussen plannen, uitvoeren, observeren en bijstellen.

Moduleoverzicht

Modulenaam	Toetsvorm	Opdrachten in de stage / praktijk
Onderwijspedagogiek – Pedagogisch handelen	Openboektoets	Je laat de Vragenlijst Interpersoonlijk Leraarsgedrag invullen door leerlingen in jouw stageklas.
Taal – Taal om te praten, denken en schrijven	Presentatie	De ontwikkelde lessen kunnen indien gewenst uitgevoerd worden op de eigen stageschool, maar dit is geen verplichting.
Rekenen/wiskunde – Hele getallen	Digitale toets	Geen
OJW A2 – geschiedenis en levensbeschouwing	GS: digitale deelttoetsen en lesactiviteit LB: werkstuk	GS: een lesactiviteit uitvoeren. LB: een analysemodel invullen en een les levensbeschouwing uitvoeren. Daarnaast zijn er twee praktijkopdrachten die ergens anders dan op stage uitgevoerd kunnen worden (het voeren van een dialoog en een levensbeschouwelijke praktijk beleven).
Beeldende vorming – vakdidactiek	Werkstuk	Ontwerp en voer een beeldende activiteit uit; begeleid proces en product en reflecteer op creatieve keuzes, instructie en feedback.
WPL B1 + KP/PPO A	Stagebeoordeling en presentaties KP/PPO	WPL-doelen en Illustraties KP/PPO

Semester 3 – Fase B: vakdidactisch verdiepen en meer verantwoordelijkheid nemen

Het derde semester staat in het teken van verdieping. Onderwijspedagogiek richt zich op leren als middel en als doel en op de bewuste inzet van onder meer toetsing, metacognitie, samenwerking en technologie. Tegelijk verdiep je de vakdidactiek van rekenen, taal, muziek en Engels. In WPL B2 neem je meer verantwoordelijkheid voor onderwijs en organisatie, verzorg je vaker dagdelen en leer je verschillende vak- en vormingsgebieden betekenisvol met elkaar te verbinden.

Moduleoverzicht

Modulenaam	Toetsvorm	Opdrachten in de stage / praktijk
Onderwijspedagogiek en digitale geletterdheid – Leren als middel en als doel	Openboektoets	Geen
Rekenen/wiskunde – Meten, meetkunde en verbanden	Mondeling	Ontwerp een meet- of meetkundeles met concrete materialen, modellen of onderzoekend handelen; verzamel leerlingredeneringen als bewijs.
Taal – Rijke taal, rijke lezers	Werkstuk	Invullen leesscan PO voor de eigen stageschool + voorlezen in de klas.
Muziek	Werkstuk	Voer een muzikale activiteit uit, zoals zingen, luisteren, bewegen of ontwerpen; let op actieve deelname en didactische opbouw.
Engels op de basisschool	Digitale toets	JK: Lees een Engels prentenboek voor aan (een groepje) leerlingen. OK: verzorg fase 1 en 2 van een Engelse les. Onderzoek op welke wijze toetsing een rol krijgt bij Engels op jouw stageschool. Speel een Engels taalspel met (een groepje) leerlingen of voer een energizer uit.
WPL B2 + KP/PPO B	Stagebeoordeling en presentaties KP/PPO	WPL-doelen en Illustraties KP/PPO

Semester 4 – Fase B: inclusiever handelen en doorgroeien naar WPL C1

In semester 4 verbreed je je blik op goed onderwijs. Burgerschap, inclusie en maatschappelijke vorming worden verbonden met complexe vakdidactiek voor rekenen en taal, OJW en bewegen. In WPL C1 verschuift de nadruk van vooral uitvoeren naar doelgericht ontwerpen, onderbouwen en evalueren. Je gebruikt informatie uit de groep en de schoolcontext om keuzes te maken en scherp in KP/PPO je professionele identiteit verder aan.

Moduleoverzicht

Modulenaam	Toetsvorm	Opdrachten in de stage / praktijk
Onderwijspedagogiek – Burgerschap in de klas	Openboektoets	Volgt t.z.t.
Rekenen/wiskunde – Breuken, verhoudingen, procenten en kommagetallen	Schriftelijke toets	Geen
Taal – Taalonderwijs voor iedereen	Werkstuk	Lesobservatie in de eigen school of nieuwkomersschool + ontwerpen en verzorgen van les gericht op woordenschatopbouw in de eigen stageklas + verzorgen van een lesactiviteit gericht op nieuwkomers.
OJW B – vakdidactiek	Werkstuk	LB: een ritueel ontwerpen en uitvoeren. Optioneel: een aantal zelfontworpen dagopeningen uitproberen. AK+NT: een les(activiteit) vanuit mens en natuur.
Bewegen en Sport	Presentatie	Analyseer de beweegsituatie op school en plein. Voer korte gesprekken met betrokkenen. Ontwerp en begeleid een pleinactiviteit. Probeer energizers of bewegend leren uit. Observeer bewegingsonderwijs aan kleuters. Geef minimaal twee bewegingslessen aan kleuters. Reflecteer op je lessen en activiteiten. Geef een kort verbeteradvies voor dynamische schooldag en jonge kind.
WPL C1 + KP/PPO C	Stagebeoordeling en presentaties KP/PPO	WPL-doelen en Illustraties KP/PPO

Semester 5 – Fase C: leeftijdspecialisatie en kennisbasis

In semester 5 kies je nadrukkelijk positie als aanstaande leraar door je te specialiseren in het jonge kind of het oudere kind. Je verdiept je in ontwikkeling, leren, onderwijsontwerp en handelingsgericht werken voor de gekozen leeftijdsgroep. De stage sluit hier direct op aan: in WPL C2 ontwerp en evalueer je onderwijs vanuit doelen, leerlingen en context en onderbouw je je handelen met theorie en praktijkgegevens. Tegelijk rond je de landelijke kennisbasistoetsen af.

Moduleoverzicht Jonge kind

Modulenaam	Toetsvorm	Opdrachten in de stage / praktijk
Doorgaande lijnen taal en rekenen jonge kind	Digitale toets	Geen
Visie op ontwikkeling jonge kind	Mondeling	Hoekenproject van zes dagdelen voorbereiden en uitvoeren in een kleutergroep (eventueel groep 3).
Didactisch handelen jonge kind	Portfolio	Keuze-opdrachten, uit te voeren met (een deel van) de stagegroep of individuele leerlingen.
Onderwijspedagogiek jonge kind	Mondeling	Maken van een groepsoverzicht van (een deel van) de groep. Vanuit onderwijsbehoeften interventies opstellen, uitvoeren en evalueren.
Kennisbasistoetsen Nederlands/taal en rekenen/wiskunde	Digitale kennisbasistoetsen	-
Kennisbasistoets Engels	Mondeling	-
WPL C2 + KP/PPO JK	Stagebeoordeling en presentatie KP/PPO	WPL-doelen en Illustraties KP/PPO Filmen van spel en spelbegeleiding

Moduleoverzicht Oudere kind

Modulenaam	Toetsvorm	Opdrachten in de stage / praktijk
Handelingsgericht werken oudere kind	Portfolio en mondeling	QuickScan handschrift Rekenen/Taal: cyclus HGW doorlopen.
Onderwijs ontwerpen oudere kind	Werkstuk en presentatie	Verhalend ontwerp ontwerpen, uitvoeren en evalueren.
Onderwijspedagogiek oudere kind	Digitale toets	Geen
Kennisbasistoetsen Nederlands/taal en rekenen/wiskunde	Digitale kennisbasistoetsen	-
Kennisbasistoets Engels	Mondeling	-
WPL C2 + KP/PPO OK	Stagebeoordeling en presentatie KP/PPO	WPL-doelen en Illustraties KP/PPO

Semester 6 – Fase D: vakprofilering, onderwijsmanifest en startbekwaam handelen

Het laatste semester brengt profilering en afstuderen samen. In de vakprofilering kies je voor kunstzinnige oriëntatie of OJW en laat je zien waar je eigen inhoudelijke en didactische kleur ligt. In het onderwijsmanifest verbind je ervaringen, theorie, feedback en bewijs tot een samenhangend professioneel verhaal. In WPL D neem je veel verantwoordelijkheid voor onderwijs en klassengebeuren en laat je zien dat je startbekwaam handelt als leraar basisonderwijs.

Moduleoverzicht

Modulenaam	Toetsvorm	Opdrachten in de stage / praktijk
Vakprofilering – keuze kunstzinnige oriëntatie of OJW	Werkstuk / portfolio	Volgt
Onderwijsmanifest	Portfolio / onderwijsmanifest en eindgesprek	Illustraties onderwijsmanifest
WPL D1 + D2	Stagebeoordeling	WPL-doelen